

Konkursy literackie jako forma promocji biblioteki

opracowanie Jolanta Laskowska

Do zadań każdej biblioteki należy popularyzowanie kultury w środowisku społecznym poprzez organizowanie różnych imprez kulturalnych. Doskonałą i cenną formą promocji może być organizowanie konkursów literackich. Tego typu impreza kreuje wizerunek biblioteki jako miejsca, w którym tętni życie oraz buduje trwałe i bezpośrednie relacje z czytelnikami, instytucjami nadzorującymi działalność biblioteki oraz potencjalnymi sponsorami. Jest to najlepsza metoda, by zmienić stereotyp postrzegania biblioteki nie tylko w lokalnym środowisku. Z prawnego punktu widzenia konkurs jest czynnością prawną, nazwaną w kodeksie cywilnym „Przyrzeczeniem publicznym” i uregulowaną w przepisach od art. 919 k.c do art. 921 k.c. Przyrzeczenie publiczne polega na obiecaniu nagrody w zamian za dokonanie określonej czynności. W przypadku konkursów literackich mamy do czynienia z przyrzeczeniem publicznym, gdzie nagroda przyrzekana jest nie za dokonanie określonej czynności, ale za najlepsze dzieło.

Definicja: Konkurs literacki to impreza, przedsięwzięcie dające możliwość przyznania nagrody utworom literackim i ich autorom przez krytyków lub czytelników. Nagrody są nadawane przez jury (zespół ekspertów, krytyków lub inną grupę osób) lub przez otwarty plebiscyt zwykle co roku i w uroczysty sposób. Przyznawane są spośród wcześniej wyselekcjonowanych (nominowanych) dzieł lub spośród wszystkich utworów z danej kategorii.

Tłumaczenie terminu: ang. *literary competition*, niem. *literarischer Wettbewerb*, fr. *compétition littéraire*, ros. *литературный конкурс*

Cele konkursu literackiego:

- inspirowanie i popularyzowanie twórczości literackiej;
- ujawnienie talentów literackich;
- stworzenie możliwości publikacji najlepszych utworów;
- promocja działalności biblioteki;
- aktywizacja czytelników biblioteki;
- inicjowanie dyskusji wokół współczesnej literatury.

Rodzaje konkursów literackich:

1. Kryterium podziału ze względu na zasięg:
  - konkursy ogólnopolskie,
  - konkursy wojewódzkie,
  - konkursy regionalne,
  - konkursy lokalne,
  - konkursy instytucjonalne.
2. Kryterium podziału ze względu na rodzaj literacki:
  - konkursy poetyckie,
  - konkursy prozatorskie (powieść/opowiadanie),
  - konkursy na dramat.
3. Kryterium podziału ze względu na gatunek literacki:
  - powieść/opowiadanie fantastyczne,
  - powieść/opowiadanie kryminalne,
  - powieść/opowiadanie romantyczne,
  - powieść/opowiadanie historyczne,
  - powieść/opowiadanie biograficzne,
  - powieść/opowiadanie społeczno-obyczajowe,
  - powieść/opowiadanie religijne,
  - powieść/opowiadanie polityczne,
  - powieść/opowiadanie psychologiczne,
  - powieść/opowiadanie grozy,
  - bajki i baśnie,
  - gatunki mieszane: reportaż, esej, felieton.
4. Kryterium podziału ze względu na zakres tematyczny:
  - ogólnotematyczne,
  - tematyczne.

Etapy konkursu literackiego:

1. Przygotowanie:
  - ustalenie rodzaju, tematu, motto konkursu;
  - wyznaczenie osób odpowiedzialnych za realizację konkursu;
  - pozyskanie sponsorów i funduszy na nagrody dla zwycięzców;
  - stworzenie regulaminu konkursu;
  - wybranie członków jury i ustalenie z nimi zasad współpracy.
2. Realizacja konkursu:
  - ogłoszenie i reklama konkursu;
  - przyjmowanie nadsyłanych prac konkursowych;
  - ocena prac konkursowych przez członków jury;

- posiedzenie kapituły konkursu;
- zorganizowanie gali konkursowej.

3. Działania pokonkursowe:

- przygotowanie publikacji do druku;
- zorganizowanie promocji wydanej książki pokonkursowej.

Najważniejsze elementy regulaminu konkursowego:

- podanie informacji kto jest organizatorem (współorganizatorem) i kto objął patronat nad konkursem;
- ustalenie zasięgu konkursu;
- ustalenie zakresu tematycznego;
- ustalenie cech formalnych nadsyłanych prac;
- podanie dokładnego adresu, na który należy wysłać prace;
- ustalenie terminów nadsyłania prac konkursowych oraz terminu rozstrzygnięcia konkursu;
- podanie informacji co będzie oceniane;
- podanie informacji o nagrodzie;
- zaznaczenie, że udział w konkursie oznacza zgodę na publikację utworu w publikacji pokonkursowej (jeżeli taka jest w planach).

Kryteria oceny prac konkursowych:

- wyznaczniki gatunkowe utworów;
- sposób prowadzenia narracji;
- struktura powieści/opowiadania/wiersza;
- konstrukcja fabuły;
- oryginalność i umiejętność przedstawienia wybranej tematyki;
- warsztat językowy autora;
- atrakcyjność tekstu dla czytelnika.

Sposób oceniania prac konkursowych i wyłaniania zwycięzców

- ocenianie przez jury składające się z zespołu ekspertów;
- otwarty plebiscyt.

Formy reklamy i promocji konkursu:

- ogłoszenie na stronie internetowej biblioteki i w mediach społecznościowych;
- ogłoszenia w mediach lokalnych (gazety, radio, telewizja, portale);
- ogłoszenia na portalach tematycznych związanych z literaturą lub książką;
- plakaty;
- mailing do szkół, instytucji kultury i nauki;
- marketing szeptany.

Rodzaje patronatów w ramach konkursów literackich:

- patronat honorowy (np. władz lokalnych);
- patronat medialny (np. telewizji, radia, gazety, portalu internetowego);
- patronat komercyjny (sponsoring).

Bibliografia

1. BONK Gabriela. *Konkursy i turnieje w bibliotece*. Warszawa: Dr Josef Rabe, 2013. ISBN 978-83-76966-38-0.
2. DEGEN Dorota. Nagrody literackie – „konie pociągowe” rynku książki? *Toruńskie Studia Bibliologiczne*. 2008, nr 1, s. 57–69. ISSN 2080-1807.
3. DUDA Bartłomiej. Qui scribit, bis legit – kto pisze jakby dwa razy czytał. *Elektroniczne Czasopismo Biblioteki Głównej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie* [Dokument elektroniczny]. 2015, nr 7, s. 1–4. Tryb dostępu: file:///C:/Users/Yola/Downloads/119-290-1-PB%20(1).pdf. Stan z dnia 20.12.2017.
4. MALANOWSKA Anna. Rola aktywizacyjna Gminnej Biblioteki Publicznej im Ambrożego Grabowskiego w Kętach. *Debiuty Bibliologiczno-Informatologiczne* [Dokument elektroniczny]. 2015, nr 3, s. 10–29. Tryb dostępu: <https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/handle/item/36157>. Stan z dnia 20.12.2017.
5. SKRZYŃSKI Dariusz. Organizacja i promocja wydarzeń bibliotecznych zgodna z prawem autorskim. *Biblioteka Publiczna* [Dokument elektroniczny]. 2017, nr 1, s. 20–27. Tryb dostępu: https://bibliotekapubliczna.com/files/2017_01_BP.pdf. Stan z dnia 20.12.2017.